

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Monvmenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1669

4. Qvando Ferox Armis Fridericvs Saeviit Hostis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11425

improbis vim & auctoritatem, & principum virorum adversus Episcopos reverentiam, obsequium, & submissionem, vel hoc veteris disciplinæ exemplo, condiscant. Thietmarus, inquit, senior frater Bernhardi Ducis Saxonie, vir in hoc mundo valde idoneus fuit, sed tam vitijs plenus, quam rebus, superbia tumidus, in acquirendis rebus avaritia facibus accensus. Denique contra jus & fas ubique fidelium res invadens & diripiens, inter cetera tyrannidis suæ opera, quodam tempore iter suum ad Monasterium Herivordia direxit, faciensque ibi magnam multitudinem, Sanctorum ibidem requiescentium, & suæ sororis Abbatissæ nomine Godestæ, & congregationis S. Mariæ thesaurum confregit, & inde plus justo pecuniæ detraxit. Postea ad synodum secundum canonicam constitutionem ab Episcopo Meinverco vocatus, ad corrigendum commissæ est admonitus. Quo salubriter compuncto, & utiliter correcto, constitutum est, eum Episcopo dare XXX. tal. denariorum. Illo autem pecuniæ pondus tantum non habente, omne prædium, quod habuit in Brunichtorpe, cum omnibus appendiciis, cum consensu & voluntate sui heredis Bernhardi Ducis atque fratris sui, ad dominium Patherburnensis Ecclesiæ, pro reconciliatione illius pecuniæ, in proprium dedit. Hanc traditionem Episcopus banni sui munimine firmavit, Vdone, Herimanno, Bernharo, Liudero Comitibus, & aliis multis assistentibus. Tantum de Thietmari in Hervordiensis, & Hunnorum in Saxoniam incurfione. Qua etiam tempestate castrum Vvefelsborg constructum refert Gobelinus Persona in Cosmiodromio. Ætat. 6. cap. 58. Albertus Cranzius Metrop. lib. 6. cap. 9. Ioannes Horrion in Panegyrico Paderbornensi lib. 2. cap. 3.

4. QUANDO FEROX ARMIS FRIDERICVS
SAEVIIT HOSTIS. De Friderico Arensbergenfi Co-

R 3

mite

mite ita Gobelinus Persona. l. c. Anno sequente, id est,
 An. 1123. Fridericus Comes Westphaliae de Arnsberg, homo fe-
 rocissimus mortuus est, qui castrum Wevelsburg, antiquitus
 tempore Hunnorum constructum, vetustateque temporis negle-
 ctum restauraverat, anno uno ante obitum suum: à quo totam
 viciniam multiplicibus angarijs vexare non cessavit. Eiusdem
 etiam meminit Cranzius. l. c. Erat ea tempestate homo fe-
 rox, Comes de Arnsberg Fridericus, qui se Westphaliae Dominum
 prætenderet. Is cum arcem vetustissimam ab Hunnorum memo-
 ria Wevelsburg renovasset, multos inde incurfans, presidio firma-
 vit: sed ille haud diu post vitam finivit. Item Ægidius Ge-
 lenius lib. 3. hist. S. Engelberti cap. 42. Fridericus Comes de
 Arnsberg ab inquieto animo dictus bellicosus, bellum gessit contra
 Fridericum Coloniensem An. 1102. quo tempore ab imperatore
 proscriptus fuit; Burchardum cepit Monasteriensem Anno 1105.
 Castrum Wevelsburgense instauravit ac muniuit An. 1122. Tan-
 dem cum improbius pijs generi sui S. Godefridi Cappenbergensis
 conatibus obsisteret, in prædicti castri, quo & S. Norbertum tene-
 bat conclusum, obsidione mortuus An. 1123. Abbas Staden-
 sis An. 1124. obijisse affirmat. Vita MS. B. Godefridi Cappen-
 bergensis à Chrysofomo van der Sterre citata, de mortis
 genere hæc nominatim. Dirupto ventris thorace idem Fride-
 ricus sedens in prandio medius crepuit. Quantus autem Eccle-
 siasticorum hostis Fridericus, tantus fautor Godefridus ul-
 timus Comes Arnsbergensis fuit, qui unà cum sua conjugè
 Anna Clivensi Comitatum Arnsbergensem An. 1368. 25. Au-
 gusti. Cunoni administratori Coloniensis Ecclesiæ vendidit,
 cum juribus, dominijs, jurisdictionibus altis & bassis, ac mero &
 mixto imperio, ac specialiter cum castris & oppidis in Arnsberg.

in Nehem, in Grevenstein, in Eversberg, in Hirtzberg, item in villis & oppidis in Hustene, in Aldendorp, in Sundern, in Langescheid, in Hachen, in Frehenolen, in Stegenhagen, in Bodensfelde, in Mescheide, item cum villis & parochijs in Korbecke, Allagen, Bremen, Voisvwinkele, Eggrinhusen, Balue, Affele Stocheim, Hielvelde, Kalle, Velmede, Rummelinckhusen, Bye, Reste, VVeenholtshusen, Haerbocke, Yffelphe, Oeverenkirchen, Esselne, VVurmbecke, Lene, Overfunderne, Oldinge, Berghusen, ceterisque villis & parochijs universis. Item cum dignitate, officio, seu prerogativa juris primipilariatus, seu antebellatoris inter VVeseram & Rhenum, nec non cum omnibus & singulis hominibus, ministerialibus, castrensibus, fidelibus, Vasallis, militaribus, oppidanis, villanis, litonibus, servis, & ancillis & subditis quibuscunque. Hæc ad verbum ex literis, quas præter Godefridum & Annam Comites obfignarunt: Antonius de Reidere, Rutgerus dictus Ketelere milites, Heidenricus dictus de VVolff, Arnoldus Hacken, VVilhelmus dictus Quaterland, Arnoldus de Berninghusen, Ioannes dictus Schureman, & Conradus dictus VVrede, armigeri, castrenses, & fideles, nec non proconsules, consules ac universitates, oppidorum, Arnsberg, Nehem, Grevenstein, Hirtzberge. Postea Fridericus Archiepiscopus Coloniensis, ut obiter hoc referam, diœcesi suæ Coloniensi summum militia gubernatorem & Arnsbergensi provincia primum Satrapam magno cum imperio præfecit VVenemarum Fürstenbergium consiliarium suum intimum, iussitque insuper Marefcallo VVestphaliæ (Henrico Episcopo Paderbornensi) ditionem Coloniensem tuenti adesse, omnibusque Ecclesiæ Coloniensis hostibus, tanquam suis, adversari, nec permittere, ut quis ullum Castellum aut munimentum in ditione Coloniensibus, aut ejus vicinia excites citra suam voluntatem & veniam: siquid

antenna

autem horum extractum fuerit, deycere ac vastare, & præterea jus-
sit stipendiis publicis eo loci cum copijs suis excubare, ubi major pro-
vincia necessitas fuerit hostibus resistendi atq; incommodandi, &c.
Ex literis An. 1371. die Jovis post festum S. Luciae datis.

5. NON IMPVNE TAMEN QVÆ TVLIT
ARMA NEPOS. An. Conradi Caesaris 6. id est, An. 1143.
Comes de Arnsberg depraedationes, & incendia exercet in diœce-
si Paderbornensi, teste Gobelino Persona in Cosmodromio.
Ætat. 6. cap. 59. Quem Henricum nominat Gaspar Bru-
schius in catalogo Episcoporum Paderbornensium; Conra-
dum verò vocant, & multoties Bernardo I. Episcopo Paderbor-
nensi injuriam, ingenti pralio ab eo victum tradunt, Gerhardus
Cleinsorgius in hist. Ecclesiast. Westphaliæ MS. Hermari-
nus Kerffenbrochius, & Henricus Hovelius in catalogo
Episcoporum Paderbornensium. Item Ægidius Gelenius
lib. 3. hist. S. Engelberti. Conradus Comes in Arnsberg, qui in
pralio contra Bernardum Episcopum Paderbornensem suscepto,
occubuit circa annum Christi 1143. Hardehusanus quoque co-
dex membraneus MS. de gestis Bernardi primi Episcopi
Paderborn. fundatoris Hardehusani testatur, contra poten-
tem Comitem de Arnesberg, qui infestabat Ecclesiam Paderbornen-
sem, multis expensis eum dimicasse.

6. SIC VARIAS EXPERTA VICES DOMI-
NOSQVE FREQVENTES. Post Comites Arnsber-
genes *Wewelsburgum* in potestatem venit Comitum Wal-
decensium, à quibus ad Ecclesiam Paderbornensem tran-
sijt, media ejus parte Bartholdo nobili de Büren beneficij
oco concessa, ut habent literæ antiquæ. Nos Otto Dei
Gratia Monasteriensis Ecclesie Electus & Confirmatus, ac Si-
mon nobilis Dominus de Lippia universis presentia visuris, &
audituris